

Motion till riksdagen 2021/22:80

av **Amineh Kakabaveh (-)**

Om nödvändigheten av att bekämpa hedersförtrycket

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utbildning inom olika yrkeskårer om hedersförtrycket ska ingå som en integrerad del i utbildningen till socionom, polis, lärare, jurist m.fl. yrken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att insatser bör göras för att öka kunskapen om hedersförtrycket bland både de grupper i samhället som drabbas av hedersförtryck och de som utövar det, eftersom ingendera parten ofta är medveten om vad de är utsatta för eller utsätter andra människor för, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att s.k. oskuldsoperationer bör kriminaliseras och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett utreseförbud bör utvidgas och användas mot s.k. uppfostringsresor, varvid barn förs ut till krisdrabbade områden, eller när risk för försök till omvandling av sexuell läggning i utlandet befaras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sekretesslagen bör ändras för att myndigheter ska kunna dela uppgifter i sin verksamhet med polisen och andra brottsbekämpande myndigheter, exempelvis vid misstanke om att barn och unga flickor är utsatta för hedersbrott och riskerar att bli bortförda eller skadas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i utformningen av en särskild brottsrubricering för hedersbrott bör lagstiftas mot inskränkningar i vardagslivet, såsom exempelvis valet av klädsel, deltagande i skollektioner, sportaktiviteter samt sexualundervisning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera bidragsgivning till olika projekt som avser integration och hedersbrott och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att synliga religiösa symboler för barn i skolan och förskolor bör förbjudas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens framtida bostadspolitik bör jämsides bostadsbristen sätta bostadssegregationen i fokus, vilket är en viktig förutsättning om man avser att komma till rätta med s.k. moralpolisier som kontrollerar unga flickor och kvinnor, bevarar och befäster hedersnormer och som utgör en del i den kriminalitet som förekommer i våra storstäders förorter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla könssegregerade undervisningsformer av religiösa skäl ska stoppas i alla skolor, såväl i friskolor som i kommunala, och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att religiösa skolor och förskolor bör förbjudas och att skolundervisningen i Sverige ska vara sekulär och verka utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att diktatoriska och kvinnofientliga regimers inflytande i Sverige genom påkostade moskébyggen, religiösa skolor och förskolor i syfte att här utöka sitt politiska inflytande bör stoppas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Många steg har tagits emot hedersförtryck och hedersvåld de senaste åren. Flera nya och bra lagar riktade mot detta förtryck har tillkommit. Men tyvärr finns det mycket kvar att göra för att lagstiftningen ska fungera riktigt. Nyligen kom nyheten om att över 58 barn är orosanmälda hos polisen för barnäktenskap men väldigt få förövare har blivit fällda. Ärendena skrivs av, utredningar läggs ned eller kanske inte ens påbörjas.

Samhällets kunskaper inte minst inom skolväsendet och andra myndigheter, som kommer i kontakt med barn, unga vuxna och vuxna som är utsatta för hedersförtryck eller de som utövar hedersförtryck är låga eller i det närmaste obefintliga. Så länge en god utbildning inte ingår som en integrerad del i utbildningen till socionomer och poliser, lärare, jurist mfl yrken kommer vi att ha växande problem med hedersförtrycket och hedersvåldet.

Detta vill jag att riksdagen ger regeringen till känna.

Kunskapen om hedersförtryckets förekomst och mekanismer är ofta bristfällig bland både de grupper i samhället som drabbas av det och de som utövar det. Man är omedveten om vad de är utsatta för eller utsätter andra människor för. Därför krävs det kraftfulla informationsinsatser bland såväl förtryckare som förtryckta.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Denna okunnighet resulterar i att statliga och kommunala skattemedel anslås till olika föreningar, religiösa samfund, skolor, sfi mm som upprätthåller eller förbiser hedersnormernas utbredning och därmed understödjer eller rättfärdigar våld i hederns namn. Det är hög tid att ta itu med detta politiska självmord som det innebär att med ena handen lagstifta emot och med andra handen anslå skattemedel som innebär att man bevarar eller stärker hedersnormer.

Kvinnoförtryck och homofobi finns överallt i världen, i alla samhällsklasser och sammanhang, men det tar sig olika uttryck. Historiskt har vi sett att det bara finns ett enda motmedel: ökad jämlikhet och rättvisa kombinerat med ett sekulärt utbildnings-system som har jämställdheten som grund.

Svenska politiska projekt måste bekämpa segregation och könsapartheid. Det måste skapas ett rättvist och jämlikt samhälle där alla ges samma möjligheter och förutsättningar oavsett kön, klass, religions- och etnisk tillhörighet.

Ett samhälle med gemensamma lösningar på det som borgerliga ideologer vill låta vara den enskildas tragedi. Därför deltar jag gärna i kampen för rätten till trygghet, bostad, utbildning, arbete och för kvinnors frigörelse i socialt och ekonomiskt utsatta förorter där hedersförtrycket är en del av människors kulturmönster.

Kvinnoförtryck och mäns våld finns i alla samhällen. Men det finns också hedersvåld och hedersrelaterat förtryck. Hedersvåldet är en del av det strukturella könsförtrycket och således inte begränsat eller kopplat till viss religion eller etnicitet. Det specifika med hedersvåldet är dock att det utövas med hjälp av kollektiva kontrollmekanismer och många gånger sanktioneras av släkt och omgivning. Syftet med förtrycket är emellertid detsamma, att flickor och kvinnor till varje pris ska underordnas männen och deras sexualitet kontrolleras. Könsförtryck som utgår från hederstänkande resulterar i tvångsgifte, barnäktenskap, mödomshinneoperationer och könsstympning, måste motarbetas.

Därför föreslår jag att s.k. oskuldsoperationer och utfärdande av oskuldsintyg kriminaliseras.

Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Samhället har inte agerat tillräckligt kraftfullt när det gäller hedersrelaterat förtryck, ibland med hänvisning till rätten att "få utöva sin kultur". Kunskaperna om hedersförtryck har varit ytterst bristfälliga. Utbildning behövs både i grupper där hederstänkandet är en del av vardagen och i de yrkeskårer som möter människor som lever ett hedersrelaterat liv.

Redan i maj 2020 tog riksdagen ställning till att ytterligare skärpa lagstiftningen mot hedersrelaterad brottslighet. Barn som riskerar att föras ur landet för att giftas bort eller könsstympas kan beläggas med utreseförbud och tillfälligt få passet indraget. En ny brottsrubricering om barnäktenskapsbrott kompletterar tidigare lagstiftning mot äktenskapstvång och vilseledande till äktenskapsresa.

Regeringen lovade mig under den senaste regeringskrisen att komma med förslag angående utreseförbud att detta utvidgas och används också vid exempelvis så kallade uppfostringsresor. Lagen om utreseförbud skall utvidgas omgående för att omfatta fall då barn förs utomlands. I syftet att omvändelseförsök på grund av sexuell läggning, sk uppfostringsresor eller barn som är på väg att föras till krigshärjade länder eller länder där föräldrarna har lämnat men skickar sina barn dit och lämnar dem. Jag menar att utreseförbudet bör utvidgas och användas mot s.k. uppfostringsresor.

Detta vill jag att riksdagen skall ge regeringen till känna.

Det är bra att denna lagstiftning antligen kan komma på plats, men lika viktigt att den används. Svaren från den tidigare nämnda kommunenkäten visar på ett behov av ökad samverkan mellan skola och socialtjänst där det skapas tydliga rutiner som utgår från den nya lagstiftningens möjligheter. I många år har man inom rörelsen mot hedersförtrycket strävat efter en skärpt lagstiftning och en tydlig samverkan myndigheter emellan. Kunskap om hedersförtryckets särdrag måste spridas till de vuxna som ungdomarna möter i sin vardag men också till personalgrupper som möter målgruppen.

Det måste bli lättare för skola, socialtjänst och polis att dela information i brottsförebyggande syfte. Därför måste sekretesslagen ändras för att myndigheter ska kunna dela uppgifter i sin verksamhet med polisen och andra brottsbekämpande myndigheter exempelvis vid misstanke om att barn och unga flickor är utsatta för hedersbrott och riskerar att bli bortförda eller skadas.

Detta vill jag att riksdagen ger regeringen till känna.

Årligen satsas hundramiljontals kronor mot hedersförtryck men utsattheten blir tyvärr inte mindre. Jag möter och kommer i kontakt dagligen med unga flickor och barn som är födda och uppvuxna i Sverige men vår jämställdhet och feminism är helt avlägset och främmande. Jag möter många förortskvinnor och flickor som drömmer om att kunna ha friheten att klä sig som sina ”svenska” medsyststrar. Så här kan vi inte ha det.

Därför bör det vid utformningen av en särskild brottsrubricering för hedersbrott ingå begränsningar i vardagslivet, som exempelvis i rätten att klä sig som man vill, delta i skollektioner, sportaktiviteter, sexualundervisning m.m.

Detta vill jag att riksdagen ger regeringen till känna.

Politiken måste våga ta svåra och modiga beslut. Så länge patriarkatet och hedersförtryck upprätthålls med skattemedel till olika föreningar, samfund och religiösa skolor som indoktrinerar barn och unga i förlängda normer och värderingar hedersförtryck frodas. Därför ska bidrag till samfund, etniska och kulturers föreningar som upprätthåller hedersnormer stoppas. En utvärdering av bidragsgivningen till olika projekt som avser integration och hedersbrott genomförs.

Detta vill jag att riksdagen skall ge regeringen till känna.

Från tidigare skolenkäter vet vi att de ungdomar som lever under hedersnormer också har en lägre tilltro till att skola, socialtjänst och övriga samhället förstår deras problem. Därför måste alla flickor och kvinnor i Sverige känna att den svenska jämställdheten omfattar också dem. Hela samhället måste visa att de står på flickornas sida och alla som arbetar i skola och socialtjänst ska veta att de har mandat att agera mot hedersförtryck.

Efter 13 års arbete i riksdagen och under 21 år tillsammans med Förortsfeministerna har vi äntligen flera bra lagar på plats. Men trots detta kommer det kontinuerliga rapporter om nya fall av hedersmord, ”balkongflickor”, tvångsäktenskap, oskuldskontroller, ”mödomsrekonstruktioner”, om flickor som kidnappas från skyddade boenden eller flickor som rymmer från familjens hot och våld i hederns namn. Det handlar om kulturellt förankrade sedvänjor, ofta religiöst motiverade, vilka bryter mot individens mänskliga rättigheter.

Skolan som tillhör den samhällseliga sfären måste vara sekulär, stå för mångfald utan att segregera elever efter religion eller könstillhörighet. Skolan ska inte omvandlas till en marknad eller ett slagfält för olika rivaliserande och missionerande religioner.

Jag har kommit i kontakt med flera vuxna kvinnor unga skolflickor som berättat i VHEK:s hederspodd att de av sina familjer och i religiösa skolor tvingats att bära slöja. Vuxna kvinnor (55 år) som tagit av slöjan har förlorat familj och vänner och deras egna vuxna barn har vänt dem ryggen. Om vuxna kvinnor inte klarar av att stå emot, hur ska då små flickor kunna stå emot sådant tryck? Jag föreslår att synliga religiösa symboler för barn i skolan och förskolor bör förbjudas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

I våra förorter uppstår könssegregerade mansdominerande enklaver, där traditionella män men också unga pojkar som är både offer och förövare för hederskulturen kontrollerar vardagslivet på gator och torg och i skolor där en del agerar som självutnämnda moralpolis. Det visar att regeringens feministiska politik passerar förbi kvinnor och flickor i dessa förorter. Där skapas bla religiösa skolor och samfund som sanktionerar oskuldsetik och könssegregation. Trots deras ringa intresse för att diskutera och än mindre genomföra grundläggande målsättningar när det gäller jämställdhet uppbär de en rad olika bidrag.

Detta är segregationspolitik. Den har inte bara lett till att hederskulturer vuxit fram och hedersförtryck upprätthålls. Den har även medfört att hederskulturen förenat sig med en ”jihadromantik”.

Detta integrationspolitiska misslyckande har även medverkat till att skapa en grogrund för allmänt invandrarfientliga krafter. Man måste på allvar börja ta itu med att gå till rötterna till denna farliga utveckling. En grundval för att dessa odemokratiska, kvinnoförtryckande och våldsromantiska föreställningar vuxit i skuggan av segregationen som i sin tur alstrar diskriminering. Här spelar de rent fysiska förhållandena och bostadsförhållanden en avgörande roll. I bostadssegregerade samhällen frodas hederskulturen och hedersförtrycket. Regeringens framtida bostadspolitik bör om den ska komma till rätta med hedersförtrycket jämsides med bostadsbristen sätta bostadssegregationen i fokus.

Detta vill jag att riksdagen skall ge regeringen till känna.

Utbredningen av kulturer som i olika viktiga sammanhang segregerar kön från varandra måste upphöra i Sverige. Att separera könen i det sociala livet redan som små barn är en av den manschauvinistiska könsmaktsordningens grundpelare och strider mot grundläggande jämställdhetsprinciper. Därför föreslår jag att alla könssegregerade undervisningsformer av religiösa skäl i alla skolor – såväl i religiösa, i friskolor som kommunala och friskolor – ska stoppas.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Olika religioners tusenåriga dogmer bör inte påverka/styra skolans vardag då många barn behöver få ett andrum från sina strängt religiösa hem. I ett sekulärt demokratiskt land bör vetenskapens öppenhet, forskningens frihet och det ständiga kritiska skärskådandet ligga som grund för undervisningen.

Uråldriga, sedan länge av vetenskapen och beprövade erfarenhet vederlagda ofta djupt kvinnofientliga föreställningar som utgör grunden för hedersförtrycket hör inte hemma i skolundervisningen i vårt land. Religionen hör hemma i gudstjänstlokalerna och privatlivets sfär.

Skolan som tillhör den samhällseliga sfären måste vara sekulär, stå för mångfald utan att segregera elever efter religion eller könstillhörighet. Skolan bör inte omvandlas till en marknad eller ett slagfält för olika rivaliserande och missionerande religioner.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sverige är ett demokratiskt och sekulärt land med en sekulär statsapparat som värnar om individens rättigheter, alla människors lika värde, kvinnors och barns grundläggande fri- och rättigheter samt hbt-personers rättigheter.

Flera länder som Saudiarabien, Turkiet, Iran, Qatar mfl. är några av de repressiva och kvinnofientliga regimer som söker få inflytande i många av våra förorter. Dessa regimer, som inte gör någon åtskillnad mellan politik och religion, stat å ena sidan och kyrka/moské å den andra, understödjer ekonomiskt rörelser och trosriktningar i andra länder inte bara när det gäller religionens rituella utövning. I och med att man inte

skiljer på politik och religion medföljer också donationsstaternas politiska värderingar som ofta är kvinnofientliga, homofobiska och strider mot mänskliga rättigheter. I sådana miljöer kan religiös fanatism och radikalisering äga rum. Grävande journalister och flera forskare har under de senaste åren kommit ut med rapporter i detta ämne. Det tillhör inte religionsfriheten att andra stater utövar politiskt inflytande genom att skruda det i en religiös förklädnad.

Trots detta måste religionsfriheten tillgodoses, men religionerna i sin organisatoriska form bör byggas på inhemsk bas och utifrån de religiösa behov som finns i vårt land och inte på andra staters politiska strävanden. Ett land som Saudiarabien inbjuder och ger rikliga internationella stipendier till de män som vill komma till saudiska islamiska universitet för att utbilda sig i den wahhabitiska varianten av islam, som dominerar den saudiska staten.

Syftet med denna verksamhet är inte bara religiöst utan i stor utsträckning politiskt och starkt antifeministiskt. Därför föreslår jag att diktatoriska och kvinnofientliga regimers inflytande i Sverige genom påkostade moskébyggen, religiösa skolor och förskolor i Sverige i syfte att här utöka sitt politiska inflytande stoppas. Religiösa och politiska förhållanden i Sverige skall icke styras av främmande makt.

Detta vill jag att riksdagen skall ge regeringen till känna.

Amineh Kakabaveh, oberoende socialistisk riksdagsledamot

Amineh Kakabaveh (-)